

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO DEPARTAMENTO DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

E MODIFICACIÓNS SEGUNDO A ORDE DO 25 DE XANEIRO DE 2022

CURSOS 2ºESO E 4ºESO

2022/23

CONCRECIÓN DE OBXETIVOS POR CURSO

Obxetivos 2º de ESO

- Utilizar a lingua para expresarse oralmente e por escrito de forma coherente e adecuada as situacións comunicativas
- Valorar e respectar as normas que rixen o intercambio comunicativo
- Recoñecer e ser capaz de utilizar os diferentes tipos de textos
- Elaborar textos orales o escritos respectando as normas con especial atención as normas ortográficas, gramaticais e sintácticas.
- Desenvolver o gusto pola escritura como instrumento de comunicación, de expresión das ideas, sentimentos
- Coñecer e valorar textos literarios significativos.
- Identificar os principais xéneros literarios
- Ser capaz de identificar a idea principal e as secundarias de un texto, elaborar resúmenes e dar unha opinión.
- Utilizar progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua valorando a importancia de enriquecer o vocabulario para expresarse con precisión.
- Aprender a utilizar técnicas sinxelas do uso da información: búsqueda, elaboración da información recollida, e presentación coa axuda das tics
- Identificar as diferentes categorías gramaticales
- Recoñecer os procedementos morfolóxicos de creación de palabras

Obxetivos de 4º de ESO

- Utilizar a lingua para expresarse oralmente e por escrito valorando a claridade expositiva, a coherencia, a cohesión e a adecuación as distintas situacións comunicativas.
- Valorar, respectar e facer uso das normas que regulan os intercambio comunicativos
- Recoñecer e utilizar os diferentes tipos de textos e as súas estruturas formais.
- Producir textos orais ou escritos respectando as normas con especial atención as normas ortográficas, as gramaticais e as sintácticas.
- Desenvolver o gusto pola escritura como instrumento de comunicación, de expresión das ideas e sentimentos
- Coñecer e valorar textos literarios significativos especialmente os da tradición literaria hispánica desde século XVII ata a actualidade.
- Identificar os principais xéneros literarios.
- Identificar a idea principal e as secundarias de un texto, elaborar resúmenes e dar unha opinión sobre as lecturas.
- Utilizar progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua valorando a importancia de enriquecer o vocabulario para expresarse con precisión..
- Coñecer e utilizar as diferentes relacións semánticas como maneira de expresarse con coherencia e cohesión.
- Aprender a utilizar técnicas sinxelas do uso da información: búsqueda, elaboración da información recollida, e presentación, coa axuda das ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación.
- Identificar as diferentes categorías gramaticais
- Recoñecer os procedementos morfolóxicos de creación de palabras

CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Atendendo ó indicado no Decreto 86/2015, de 25 de xuño, expoñese a continuación de modo interrelacionado os obxetivos, xunto cos contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.

1.	2.	3.	4.	5.	
Contidos	Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Temporalización
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 2º DE ESO				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Temporalización
	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR				
B1.1 COMPRENSIÓN, INTERPRETACIÓN E VALORACIÓN DE TEXTOS ORAIS EN RELACIÓN CO ÁMBITO DE USO: ÁMBITO PERSOAL, EDUCATIVO OU ESCOLAR, E SOCIAL	B1.1 ESCOITAR DE FORMA ACTIVA, COMPRENDER, TEXTOS ORAIS	LCLB1.1.1 COMPRENDE O SENTIDO GLOBAL DE TEXTOS ORAIS PROPIOS DO ÁMBITO PERSOAL, ESCOLAR, EDUCATIVO E SOCIAL, IDENTIFICANDO A INFORMACIÓN RELEVANTE	Identifica a idea principal e as ideas secundarias de un texto Responde adecuadamente as preguntas de un texto	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.1.3 SEGUE E INTERPRETA INSTRUCCIÓN ORAIS	Identifica o sentido de una instrución oral e segue correctamente	CCL	1ª,2ª,3ª

B1.4 COÑECEMENTO E USO PROGRESIVAMENTE AUTÓNOMO DAS ESTRATEXIAS NECESARIAS PARA A PRODUCCIÓN E A AVALIACIÓN DE TEXTOS ORAIS. ASPECTOS VERBAIS E NON VERBAIS	B1.4 COMPRENDER O SENTIDO GLOBAL DE TEXTOS ORAIS	LCLB1.4.1 VALORA A CLARIDADE EXPOSITIVA	Participa na clase con intervencións adecuadas, claras coherentes e correctas. Escoita con atención as intervencións doutros alumnos.	CSIE	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.4.3 RECOÑECE OS ERROS DA PRODUCCIÓN ORAL PROPIA A PARTIR DA PRÁCTICA HABITUAL DA AUTOAVALIACIÓN	Recoñece os erros da produción propia e allea	CAA	1ª,2ª,3ª
B1.5 COÑECEMENTO, USO E APLICACIÓN DAS ESTRATEXIAS NECESARIAS PARA FALAR EN PÚBLICO: PLANIFICACIÓN DO DISCURSO, PRÁCTICAS ORAIS FORMAIS E INFORMAIS, E AVALIACIÓN PROGRESIVAMENTE	B1.5 APRENDER A FALAR EN PÚBLICO EN SITUACIÓNS FORMAIS	LCLB1.5.1 REALIZA PRESENTACIÓNS ORAIS	Elabora textos orais preparados a partir dun esquema e os presenta de maneira coherente e correcta	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.5.2 INCORPORA PROGRESIVAMENTE PALABRAS PROPIAS DO NIVEL FORMAL DA LINGUA NAS SÚAS PRÁCTICAS ORAIS	Participa en clase incluíndo en seus intervencións o vocabulario que se incorpora en clase.	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.5.4 PRONUNCIA CON CORRECCIÓN E CLARIDADE	Participa lendo ou con intervencións orais esforzándose porque a súa pronunciación sexa clara e correcta.	CCL	1ª,2ª,3ª
	BLOQUE 2.				

	COMUNICACIÓN ESCRITA LER E ESCRIBIR				
B2.1 COÑECEMENTO DE USO DAS TÉCNICAS E ESTRATEXIAS NECESARIAS PARA A COMPRESIÓN DE TEXTOS ESCRITOS	B2.1 APLICAR ESTRATEXIAS DE LECTURA COMPRENSIVA	LCLB2.1.2 COMPRENDE O SIGNIFICADO DAS PALABRAS PROPIAS DE NIVEL FORMAL DA LINGUA	Utiliza o dicionario para resolver as suas dudas e coñece as palabras de vocabulario do curso	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB2.1.4 DEDUCE A IDEA PRINCIPAL DUN TEXTO	Identifica a idea principal dun texto e capta a información.	CCL	1ª,2ª,3ª
B2.3 UTILIZACIÓN PROGRESIVAMENTE AUTÓNOMA DA BIBLIOTECA ESCOLAR E DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN COMO FONTE DE OBTENCIÓN DE INFORMACIÓN. EDUCACIÓN PARA O USO, O TRATAMENTO E A PRODUCCIÓN DE INFORMACIÓN	B2.3 PROCURAR E MANEXAR INFORMACIÓN, NA BIBLIOTECA E NOUTRAS FONTES, EN PAPEL OU DIXITAL	LCLB2.3.1 UTILIZA DIVERSAS FONTES DE INFORMACIÓN	Busca información en dicionarios, libros e páxinas web.	CD	1ª,2ª,3ª
B2.4 COÑECEMENTO DE USO DAS TÉCNICAS E AS ESTRATEXIAS PARA A PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS: PLANIFICACIÓN, OBTENCIÓN DE DATOS, ORGANIZACIÓN DA INFORMACIÓN, REDACCIÓN DO TEXTO. A ESCRITURA COMO PROCESO	B2.4 APLICAR ESTRATEXIAS PARA PRODUCIR TEXTOS ADECUADOS E COHERENTES	LCLB2.4.1 UTILIZA ESQUEMAS PARA PLANIFICAR OS SEUS ESCRITOS E REDACTA BORRADORES	Utiliza un esquema para planificar os seus escritos e redacta un borrador que mellora se recoñece erros ortográficos, gramaticais, sintácticos ou con falta de coherencia, en outra versión	CSIE	1ª,2ª,3ª

		LCLB2.4.2 ESCRIBE TEXTOS USANDO O REXISTRO ADECUADO	Elabora textos respectando o rexistro coa coherencia e o léxico adecuado	CCL	1ª,2ª,3ª
	BLOQUE 3. COÑECEMENTO DA LINGUA				
B3.1 RECOÑECEMENTO, USO E EXPLICACIÓN DAS CATEGORÍAS GRAMATICAIS: SUBSTANTIVO, ADXECTIVO, DETERMINANTE, VERBO, ADVERBIO, PREPOSICIÓN, CONXUNCIÓN E INTERXECCIÓN B3.2 COÑECEMENTO, USO E VALORACIÓN DAS NORMAS ORTOGRÁFICAS E GRAMATICAIS, RECOÑECENDO O SEU VALOR SOCIAL E NECESIDADE DE CINGUIRSE A ELAS PARA CONSEGUIR UNHA COMUNICACIÓN EFICAZ	B3.1 APLICAR OS COÑECEMENTOS SOBRE A LINGUA E AS SÚAS NORMAS DE USO PARA RESOLVER PROBLEMAS DE COMPRESIÓN	LCLB3.1.1 RECOÑECE AS CATEGORÍAS GRAMATICAIS NOS TEXTOS	Identifica as clases de palabras, os tempos verbais e o seu uso nun texto. Elabora textos utilizando determinadas categorías gramaticais	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB3.1.2 RECOÑECE A CORRIXE ERROS ORTOGRÁFICOS E GRAMATICAIS EN TEXTOS PROPIOS	Recoñece os erros de ortografía e gramática na súa produción e os corrixe.	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB3.1.3 COÑECE E UTILIZA ADECUADAMENTE AS FORMAS VERBAIS NAS SÚAS PRODUCIÓNS ESCRITAS		CCL	1ª,2ª,3ª
B3.3 COMPRESIÓN E	B3.3 COMPRENDER E	LCLB3.3.1 RECOÑECE E USA	Identifica sinónimos nun	CCL	1ª,2ª,3ª

INTERPRETACIÓN DOS COMPOÑENTES DO SIGNIFICADO DAS PALABRAS: DENOTACIÓN E CONNOTACIÓN	VALORAR AS RELACIÓNS DE IGUALDADE E DE CONTRARIEDADE QUE SE ESTABLECEN ENTRE ASPALABRAS	SINÓNIMOS E ANTÓNIMOS	texto		
B3.5 OBSERVACIÓN, REFLEXIÓN E EXPLICACIÓN DOS CAMBIOS QUE AFECTAN O SIGNIFICADO DAS PALABRAS: CAUSAS E MECANISMO. METÁFORA, METONIMIA, PALABRAS TABÚ E EUFEMISMOS	B3.4 RECOÑECER OS CAMBIOS DE SIGNIFICADO QUE AFECTAN A PALABRA NO TEXTO: METÁFORA, EUFEMISMOS.	LCLB3.4.1. RECOÑECE O USO METAFÓRICO DAS PALABRAS NUN TEXTO ORAL OU ESCRITO.		CCEC	1ª,2ª,3ª
B3.6 RECOÑECEMENTO, USO E EXPLICACIÓN DOS CONECTORES TEXTUAIS E DOS PRINCIPAIS MECANISMOS DE REFERENCIA INTERNA, TANTO GRAMATICAIS COMO LÉXICOS	B3.5 IDENTIFICAR OS CONECTORES TEXTUAIS	LCLB3.5.1 USA CONECTORES TEXTUAIS (DE ADICIÓN, CONTRASTE E EXPLICACIÓN) PRONOMES, SINÓNIMOS E HIPERÓNIMOS	Usa conectores textuais de maneira correcta.	CCL	
	BLOQUE 4. EDUCACIÓN LITERARIA				
	B4.1 LER FRAGMENTOS OU OBRAS DE LITERATURA ESPAÑOLA E UNIVERSAL DE TODOS OS TEMPOS E	LCLB4.1.1 LE E COMPRENDE CUN GRAO CRECENTE DE INTERESE OBRAS LITERARIAS	Elabora textos sobre fragmentos de obras literarias adecuadas o seu nivel, resumindo, describindo personaxes e elaborando unha valoración adecuada al	CCL	1ª,2ª,3ª

	LITERATURA XUVENIL		nivel		
B4.1 LECTURA LIBRE DE OBRAS DA LITERATURA ESPAÑOLA E UNIVERSAL, E DA LITERATURA XUVENIL. COMO FONTE DE PRACER, DE ENRIQUECIMENTO PERSOAL E DE COÑECEMENTO DE MUNDO, PARA LOGRAR O DESENVOLVEMENTO DOS SEUS PROPIOS GUSTOS E INTERESES LITERARIOS, E A SÚA AUTONOMÍA DE LECTURA	B4.3 FORMENTAR O GUSTO E O HÁBITO POLA LECTURA COMO FONTE DE ACCESO O COÑECEMENTO E DE LECER	LCLB4.3.2 LE EN VOZ ALTA MODULANDO	Le en voz alta pronunciando adecuadamente	CCL	1ª,2ª,3ª
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 4º ESO				
	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR				
B1.1 COMPRENSIÓN, INTERPRETACIÓN E VALORACIÓN DE TEXTOS ORAIS EN RELACIÓN CO ÁMBITO DE USO: PERSONAL, EDUCATIVO, SOCIAL E LABORAL	B1.1 COMPRENDER TEXTOS ORAIS PROPIOS DOS AMBITOS PERSOAL E EDUCATIVO	LCLB1.1.1. COMPRENDE O SENTIDO GLOBAL DE TEXTOS ORAIS	O sentido global das exposicións e dos textos orais que se expresan durante a clase.	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.1.3 RETÉN INFORMACIÓN RELEVANTE E EXTRAE INFORMACIÓNS CONCRETAS		CCL	1ª,2ª,3ª

		LCLB1.1.6 SEGUE E INTERPRETA INSTRUCCIÓN ORAIS	Entende instrucións orais nas aulas e sígueas correctamente	CCL	1ª,2ª,3ª
B1.3 OBSERVACIÓN E COMPRENSIÓN DO SENTIDO GLOBAL DE DEBATES, COLOQUIOS E ENTREVISTAS	B1.3 COMPRENDE O SENTIDO GLOBAL DOS TEXTOS ORAIS	LCLB1.3.1 ESCOITA, OBSERVA E INTERPRETA O SENTIDO GLOBAL DE DEBATES, COLOQUIOS E CONVERSAS ESPONTÁNEAS IDENTIFICANDO INFORMACIÓN REVELANTES, DETERMINANDO O TEMA E RECOÑECENDO A INTENCIÓN COMUNICATIVA	Identifica o sentido global e a información relevante das exposicións orais dos seus compañeiros e outros textos orais		1ª,2ª,3ª
		LCLB1.3.3. ANALIZA AS INTERVENCIÓNS TENDO EN CONTA O TON, A LINGUAXE, O CONTIDO		CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.3.5. RECOÑECE E ASUME AS REGRAS DE INTERVENCIÓN E CORTESÍA	Participa na aula respectando os quendas e as normas e utilizando a linguaxe adecuada.	CSC	1ª,2ª,3ª
B1.4 COÑECEMENTO E USO PROGRESIVAMENTE AUTÓNOMO DAS ESTRATEXIAS NECESARIAS PARA A PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORAIS	B1.4. RECOÑECER INTERPRETAR E AVALIAR PROGRESIVAMENTE AS PRODUCCIÓN ORAIS PROPIAS E ALLEAS	LCLB1.4.1. VALORA A CLARIDADE EXPOSITIVA, A ADECUACIÓN , A COHERENCIA E A COHESIÓN.	Participa na clase con intervencións claras, adecuadas e correctas	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.4.2. RECOÑECE A IMPORTANCIA DOS ASPECTOS PROSÓDICOS (ENTOACIÓN, PAUSAS, VOLUME) A LINGUAXE CORPORAL, E O EMPREGO DE AXUDAS VISUAIS OU	Pronuncia claramente e se expresa con claridade.	CCL	1ª,2ª,3ª

		AUDIOVISUAIS.			
		LCLB1.4.3. RECOÑECE OS ERROS NA PRODUCCIÓN PROPIA E ALLEA A PARTIR DA PRACTICA HABITUAL DA AVALIACIÓN E AUTOAVALIACIÓN E PROPÓN SOLUCIÓNS.	Autoavalía as súas producións a partir duns criterios e corrixe os erros	CAA	1ª,2ª,3ª
B1.6 COÑECEMENTO, USO E APLICACIÓN DAS ESTRATEXIAS NECESARIAS PARA FALAR EN PÚBLICO E DOS INSTRUMENTOS DE AUTOAVALIACIÓN EN PRÁCTICAS ORAIS FORMAIS E INFORMAIS	B1.6.APRENDER A FALAR EN PÚBLICO EN SITUACIÓNS FORMAIS	LCLB1.6.1 REALIZA PRESENTACIÓNS ORAIS ORGANIZANDO O CONTIDO, CONSULTANDO DIVERSAS FONTES, E TRANSMITINDO A INFORMACIÓN DE XEITO COHERENTE.	Elabora presentacións orais con coherencia	CD	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.6.3 INCORPORA PROGRESIVAMENTE PALABRAS PROPIAS DO NIVEL FORMAL DA LINGUA	Utiliza o vocabulario propio da asignatura e do tema que expón. Coñece o significado do vocabulario que utiliza	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.6.4 PRONUNCIA CON CORRECCIÓN E CLARIDADE	Pronuncia con corrección e claridade	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.6.5 RESUME RECOLLENDOAS IDEAS PRINCIPAIS EN ORACIÓNS QUE SE RELACIONEN LOXICA E SEMANTICAMENTE		CAA	1ª,2ª,3ª
		LCLB1.6.6. APLICA OS COÑECEMENTOS GRAMATICAIS		CCL	1ª,2ª,3ª
B1.7 COÑECEMENTO, COMPARACIÓN, USO E VALORACIÓN DAS NORMAS DE CORTESÍA DA COMUNICACIÓN ORAL QUE REGULAN AS CONVERSAS ESPONTÁNEAS E	B1.7. COÑECER NORMAS DE CORTESÍA NAS INTERVENCIÓNS ORAIS	LCLB1.7.1. COÑECE AS FORMAS DE CORTESÍA QUE REGULAN A COMUNICACIÓN ORAL	Participa en clase utilizando os quendas de palabra e respectando as normas da comunicación	CCL	1ª,2ª,3ª

OUTRAS PRÁCTICAS DISCURSIVAS ORAIS PROPIAS DOS MEDIOS DE COMUNICACIÓN. DEBATE					
		LCLB1.7.3. PARTICIPA RESPECTANDO AS REGLAS DE INTERVENCIÓN, INTERACCIÓN E CORTESÍA.	identifica erros ortográficos, gramaticais, sintácticos ou de coherencia despois da corrección.	CSC	1ª,2ª,3ª
	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA LER E ESCRIBIR				
B2.5 UTILIZACIÓN PROGRESIVAMENTE AUTÓNOMA DAS BIBLIOTECA E AS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN COMO FONTES DE OBTENCIÓN DE INFORMACIÓN	B2.4 SELECCIONAR OS COÑECEMENTOS QUE SE OBTENEN NAS BIBLIOTECAS OU DE CALQUERA OUTRA FONTE DE INFORMACIÓN IMPRESA EN PAPEL OU DIXITAL	LCLB2.4.1. UTILIZA DIVERSAS FONTES DE INFORMACIÓN NOS SEUS DISCURSOS ORAIS OU ESCRITOS		CCL	1ª,2ª,3ª
B2.6 COÑECEMENTO E USO DAS TÉCNICAS E AS ESTRATEXIAS PARA A PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS: PLANIFICACIÓN, OBTENCIÓN DE DATOS, ORGANIZACIÓN DA INFORMACIÓN, REDACCIÓN E REVISIÓN B2.7 PRODUCCIÓN DE TEXTOS	B2.5. APLICAR ESTRATEXIAS PARA PRODUCIR TEXTOS ADECUADOS	LCLB2.5.1 PLANIFICA ESCRITOS (ESQUEMAS)	Elabora temas de literatura a partir de esquemas. Toca os puntos principais coa información suficiente en cada un deles.	CCL	1ª,2ª,3ª

ESCRITOS E AUDIOVISUAIS NARRATIVOS, DESCRITIVOS, INSTRUITIVO, EXPOSITIVOS, ARGUMENTATIVOS E DIALOGADOS					
		LCLB2.5.2. REDACTA BORRADORES DE ESCRITURA		CCL CAA	1ª,2ª,3ª
		LCLB2.5.3 ESCRIBE TEXTOS USANDO O REXISTRO ADECUADO, ORGANIZANDO IDEAS CON CLARIDADE, RESPECTANDO AS NORMAS GRAMATICAS E ORTOGRÁFICAS	Escribe textos utilizando o rexistro formal, organizando as ideas con claridade, respectando as normas ortográfica, gramaticais e sintacticas.	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB2.5.5. AVALÍA AS SÚAS PRODUCCIÓNS		CAA	1ª,2ª,3ª
		LCLB2.5.6. REESCRIBE OS SEUS TEXTOS APLICANDO AS PROPOSTAS DE MELLORA	Corrixe as súas actividades.		
B2.8 PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS E AUDIOVISUAIS PROPIOS DOS ÁMBITOS PERSONAL, EDUCATIVO, SOCIAL E LABORAL	B2.6. ESCRIBIR TEXTOS	LCLB2.6.1 REDACTA CON CLARIDADE E CORRECCIÓN TEXTOS DOS ÁMBITOS PERSOAL E EDUCATIVO		CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB2.6.3. UTILIZA VARIADOS ORGANIZADORES TEXTUAIS		CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB2.6.4. RESUME O CONTIDO DE CALQUERA TIPO DE TEXTO RECOLLENDO AS IDEAS PRINCIPAIS CON COHERENCIA E COHESIÓN E	Resume textos comprendendo o significado e expresándose con claridade e corrección	CAA	1ª,2ª,3ª

		EXPRESANDOAS CUN ESTILO PROPIO EVITANDO REPRODUCIR LITERALMENTE LAS PALABRAS DEL TEXTO			
B2.9 INTERESE POLA COMPOSICIÓN ESCRITA COMO FONTE DE INFORMACIÓN E APRENDIZAXE, COMO FORMA DE COMUNICAR AS EXPERIENCIAS E OS COÑECEMENTO PROPIOS, E COMO INSTRUMENTO DE ENRIQUECEMENTO PERSOAL E PROFESIONAL	B2.7. VALORAR A IMPORTANCIA DA LECTURA E DA ESCRITURA	LCLB2.7.2. UTILIZA NOS SEUS ESCRITOS PALABRAS PROPIAS DO NIVEL FORMAL DA LINGUA	Redacta os seus escritos co vocabulario adecuado o nivel e a asignatura utilizando as palabras do vocabulario aprendido no curso	CCL	1ª,2ª,3ª
	BLOQUE 3. COÑECEMENTO DA LINGUA				
B3.1 OBSERVACIÓN, REFLEXIÓN E EXPLICACIÓN DOS PREFIXOS E SUFIXOS, RECOÑECENDO OS QUE TEÑEN ORIXE GREGA E LATINA, EXPLICANDO O SIGNIFICADO QUE LLE ACHEGAN Á RAÍZ LÉXICA E A SÚA CAPACIDADE PARA A FORMACIÓN E A CREACIÓN DE NOVAS PALABRAS	B3.3. RECOÑECER E EXPLICAR O SIGNIFICADO DOS PRINCIPAIS PREFIXOS E SUFIXOS E AS SÚAS POSIBILIDADES DE COMBINACIÓN PARA CREAR NOVAS PALABRAS, IDENTIFICANDO OS QUE PROCEDEN DO LATÍN E DO GREGO	LCLB3.3. COÑECE O SIGNIFICADO DOS PRINCIPAIS PREFIXOS E SUFIXOS DE ORIXE GRECOLATINA E UTILIZAOS PARA DEDUCIR O SIGNIFICADO DE PALABRAS DESCONOCIDAS.		CAA	1ª,2ª,3ª
B3.5 MANEXO DE DICIONARIOS	B3.5. USAR	LCLB3. UTILIZA OS		CD	1ª,2ª,3ª

E OUTRAS FONTES DE CONSULTA EN PAPEL E FORMATO DIXITAL SOBRE A NORMATIVA E O USO NON NORMATIVA DAS PALABRAS, E INTERPRETACIÓN DAS INFORMACIÓNS DAS INFORMACIÓNS LINGÜÍSTICAS QUE PROPORCIONAN OS DICCIONARIOS DA LINGUA (GRAMATICAIS, SEMÁNTICAS, REXISTRO E USO)	CORRECTA E EFICAZMENTE OS DICCIONARIOS E OUTRAS FONTES DE CONSULTA	DICCIONARIOS E OUTRAS FONTES DE CONSULTA EN PAPAEL E FORMATO DIXITAL			
B3.7 COÑECEMENTO, USO E VALORACIÓN DAS NORMAS ORTOGRÁFICAS E GRAMATICAIS, RECOÑECENDO O SEU VALOR SOCIAL E A NECESIDADE DE CINGUIRSE A ELAS NA ESCRITURA PARA OBTEN UNHA COMUNICACIÓN EFICIENTE	B3.7. APLICAR OS COÑECEMENTOS SOBRE A LINGUA PARA RESOLVER PROBLEMAS DE COMPRENSIÓN E EXPRESIÓN DE TEXTOS ORAIS E ESCRITOS E PARA A REVISIÓN PROGRESIVA DOS TEXTOS PROPIOS E ALLEOS.	LCLB3.7.1 REVISAR OS SEUS DISCURSOS ORAIS E ESCRITOS APLICANDO CORRECTAMENTE AS NORMAS ORTOGRÁFICAS E GRAMATICAIS.		CCL	1ª,2ª,3ª
B3.9 OBSERVACIÓN, REFLEXIÓN E EXPLICACIÓN DO USO DE CONECTORES TEXTUAIS E DOS PRINCIPAIS MECANISMOS DE REFERENCIA INTERNA, TANTO GRAMATICAIS (SUBSTITUCIÓNS PRONOMINAIS) COMO	B3.9. RECOÑECER EN TEXTOS OS CONECTORES TEXTUAIS E MECANISMOS DE REFERENCIA INTERNA,	LCLB3.9.2 IDENTIFICAR CONECTORES DE CAUSA, OS MECANISMOS GRAMATICAIS E LÉXICOS DE REFERENCIA INTERNA QUE PROPORCIONAN COHESIÓN A UN TEXTO	Utiliza nos seus textos os mecanismos para que os seus textos teñan claridade, coherencia, e precisión.	CCL	1ª,2ª,3ª

LÉXICOS (ELIPSES E SUBSTITUCIÓNS MEDIANTE SINÓNIMOS E HIPERÓNIMOS)					
B3.10 COÑECEMENTO DOS REXISTROS R DOS FACTORES QUE INCIDEN NO USO DA LINGUA EN DISTINTOS ÁMBITOS SOCIAIS, E VALORACIÓN DA IMPORTANCIA DE UTILIZAR O REXISTRO ADECUADO SEGUNDO AO CONDICIÓNS DA SITUACIÓN COMUNICATIVA	B3.10 RECOÑECER E UTILIZAR OS REXISTROS LINGÜÍSTICO DOS ÁMBITOS SOCIAIS	LCLB3.10.2 VALORA A IMPORTANCIA DE UTILIZAR O REXISTRO ADECUADO A NOS SEUS DISCURSOS E ESCRITOS	Elabora textos en rexistro formal con corrección, coas construcións e o vocabulario adecuado.	CSC	1ª,2ª,3ª
	BLOQUE4. EDUCACIÓN LITERARIA				
B4.1 LECTURA LIBRE DE OBRAS DA LITERATURA ESPAÑOLA E UNIVERSAL, E DA LITERATURA XUVENIL, COMO FONTE DE PRACER, DE ENRIQUECEMENTO PERSOAL E DE COÑECEMENTO DO MUNDO, PARA LOGRAR O DESENVOLVEMENTO DOS SEUS PROPIOS GUSTOS E INTERESES LITERARIOS, E A SÚA AUTONOMÍA DE LECTURA	B4.1 FAVORECER A LECTURA E COMPRESIÓN DE OBRAS LITERARIAS DA LITERATURA ESPAÑOLA E UNIVERSAL	LCLB4.1.1 LE E COMPRENDE OBRAS LITERARIAS	Le e comprende as obras literarias correspondentes ó curso	CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB4.1.2 VALORA ALGUNHA DAS OBRAS DE LITERATURA, RESUMINDO O CONTIDO E EXPLICANDO ASPECTOS	Elabora un texto a partir de la lectura de una obra literaria valorando os seus aspectos	CCEC	1ª,2ª,3ª

		QUE CHAMARON A SÚA ATENCIÓN	significativos		
		LCLB4.1.3 DESENVOLVE O SEU PROPIO CRITERIO		CSIEE	1ª,2ª,3ª
B4.1 LECTURA LIBRE DE OBRAS DA LITERATURA ESPAÑOLA E UNIVERSAL, E DA LITERATURA XUVENIL, COMO FONTE DE PRACER, DE ENRIQUECEMENTO PERSOAL E DE COÑECEMENTO DO MUNDO, PARA LOGRAR O DESENVOLVEMENTO DOS SEUS PROPIOS GUSTOS E INTERESES LITERARIOS, E A SÚA AUTONOMÍA DE LECTURA	B4.3 FORMENTAR O GUSTO E O HÁBITO POLA LECTURA	LCLB4.3.1 COMPARTE AS SÚAS IMPRESIÓNS COS/COAS COMPAÑEIROS/AS		CCL	1ª,2ª,3ª
		LCLB4.3.3 LE EN VOZ ALTA, POTENCIANDO A EXPRESIVIDADE VERBAL	Le en voz alta pronunciando adecuadamente con claridade	CCL	1ª,2ª,3ª

<p>B4.2 APROXIMACIÓN ÁS OBRAS MÁIS REPRESENTATIVAS DA LITERATURA ESPAÑOLA DESDE O SÉCULO XVIII AOS NOSOS DÍAS A TRAVÉS DA LECTURA E A EXPLICACIÓN DE FRAGMENTOS SIGNIFICATIVOS E, DE SER O CASO, OBRAS COMPLETAS. REFLEXIÓN E SUPERACIÓN DE ESTEREOTIPOS DE XÉNERO, CLASE, CRENZAS, ETC</p>	<p>B4.4 COMPRENDER TEXTOS LITERARIOS REPRESENTATIVO DESDE O SÉCULO XVIII AOS NOSOS DÍAS, RECOÑECENDO A INTENCIÓN DO/DA AUTOR/A, O TEMA E OS TRAZOS PROPIOS DE XÉNERO E RELACIONANDO O SEU CONTIDO CO CONTEXTO SOCIOCULTURAL E LITERARIO DA ÉPOCA</p>	<p>LCLB4.4.1 LE E COMPRENDE UNHA SELECCIÓN DE TEXTOS LITERARIOS REPRESENTATIVOS DA LITERATURA DESDE O SÉCULO XVII AOS NOSOS DÍAS, IDENTIFICANDO O TEMA, RESUMINDO O SEU CONTIDO E INTERPRETANDO A LINGUAXE LITERARIA</p>	<p>Entende o significado de textos relevantes da literatura a partir do Barroco e interpreta algúns aspectos da súa linguaxe</p>	<p>CCL</p>	<p>1ª,2ª,3ª</p>
<p>B4.4 CONSULTAS DE FONTES DE INFORMACIÓN VARIADAS PARA A REALIZACIÓN DE TRABALLOS E A CITA ADECUADA DESTAS</p>	<p>B4.6 CONSULTAR E CITAR ADECUADAMENTE FONTES DE INFORMACIÓN VARIADAS PARA REALIZAR UN TRABALLO</p>	<p>LCLB4.6.1 CONSULTA E CITA FONTES DE INFORMACIÓN PARA DESENVOLVER POR ESCRITO UN TEMA RELACIONADO CO CURRÍCULO DE LITERATURA</p>	<p>Utiliza nos seus traballos diferentes fontes: o libro de texto, dicionarios, libros de lectura, páxinas web, elaborando a información e comprendendo o que escribe</p>	<p>CCL CD</p>	<p>1ª,2ª,3ª</p>
		<p>LCLB4.6.2 NOS SEUS TRABALLOS ESCRITOS</p>	<p>Elabora traballos escritos con coherencia,</p>	<p>CCL CSIEE</p>	<p>1ª,2ª,3ª</p>

		EXPRESASE CON RIGOR CLARIDADE E COHERENCIA	claridade e co nivel de lingua e de contido adecuado o nivel do curso		
		LCLB4.6.3. UTILIZA RECURSOS VARIADOS PARA A REALIZACIÓN DOS SEUS TRABALLOS EDUCATIVOS.		CD	1ª,2ª,3ª

METODOLOXÍA

ESTRATEGIAS METODOLÓXICAS

Os principios metodolóxicos que seguiremos serán os seguintes.:

- Partir do desenvolvemento do alumnado tendo en conta as características especiais deste curso e os coñecementos previos do alumno
- Fomentar a construción de aprendizaxes significativos establecendo vínculos entre os coñecementos do alumno e os coñecementos novos
- Promover a capacidade de aprender a aprender a través de manexo de estratexias e procedementos que constitúan ferramentas de traballo coma o análise, a síntese, a búsqueda e selección de información ou ,a valoración e a crítica constructiva.
- Estimular a transferencia e as conexións entre contidos que podan ser común entre as diferentes asignaturas con especial atención as asignaturas que teñen moitos puntos en común nos programas como ás diferentes linguas que estudia o alumno, e tamén a xeografía, a historia, a arte ou a música.
- Incentivar a autonomía persoal para que se propicie una actitude crítica, reflexiva e creativa.

Unha estratexia metodolóxica considerada de relevancia é a ordenación de contidos que se realizou en función da optimización da aprendizaxe dos alumnos. É unha organización orientada a mellorar a comprensión dos alumnos, que facilite as conexións entre os diferentes bloques de contidos, e a aprendizaxe activa, con actitude crítica e creativa, a través de actividades orais, escritas, e audiovisuais.

O alumno realizará habitualmente actividades de autoavaliación do seu traballo como instrumento para mellorar a súa aprendizaxe e a súa autonomía.

RECURSOS E MATERIAIS DIDÁCTICOS

Polo que respecta aos materiais e recursos didácticos, a aplicación de esta programación nos distintos niveles levaráse a cabo con a axuda dos distintos libros de texto, concebidos como material de apoio:

- **2º ESO:** Lengua y literatura 2 ESO, Anaya, 2016
- **4º ESO:** Lengua y literatura 4 ESO, Anaya, 2016.

MATERIAIS IMPRESOS

Xunto cos libros de texto e o caderno de clase que o alumno utilizara para recoller a súa aprendizaxe —como o obxectivo esencial desta materia é desenvolver no alumnado as capacidades comunicativas, tanto na comunicación oral como escrita — os materiais máis habituais de uso na aula serán textos, independentemente do formato no que aparezan:

- Material da biblioteca: tanto lecturas literarias como libros de consulta (diccionarios, enciclopedias, manuais).
- Textos seleccionados para traballar contidos dos libros de lectura ou das unidades didácticas.
- Prensa periódica.

- Material confeccionado pola docente.
- Material complementario de reforzo e ampliación.

MATERIAIS AUDIOVISUAIS E INFORMÁTICOS

- Aula Virtual
 - Pizarra dixital
 - Películas relacionadas coa materia, adaptacións cinematográficas de obras literarias, documentais ou programas sobre libros, sobre tipos de textos (como debates, mesas redondas, entrevistas) etc.
 - Recitais, presentacións, festivales de teatro
 - Páxinas web especializadas en educación con recursos, actividades e exercicios interactivos; recorridos pola historia da literatura ou visitas virtuais a museos.

AVALIACIÓN

DISEÑO DE AVALIACIÓN INICIAL

A avaliación inicial desenvolverase o longo do primeiro mes de curso. Será unha avaliación a través da observación das actividades que se desenvolverán durante ese periodo. Avaliaranse as actividades na aula de carácter oral, escrito.

A avaliación recollerá datos da lectura en voz alta, da comprensión oral, da comprensión escrita, e da produción de textos sinxelos nos que se observará a ortografía, e a expresión, o coñecemento do vocabulario do texto e a identificación de clases de palabras.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación realizarase ó longo do periodo de cada unha das avaliacións, de modo que se permita detectar as dificultades e incorporar medidas de reforzo

Os procedementos empregados serán:

- Unha avaliación inicial, orientativa, para descubrir as necesidades do alumno e que non puntuará para a nota da primeira avaliación
- Proba oral. En cada avaliación realizarase unha proba oral sobre un tema escollido polo alumno entre os temas propostos pola profesora, deste modo terase en conta a atención á diversidade no que respecta ó nivel e os seus intereses.
- Probas escritas. En cada avaliación haberá unha proba escrita que poderá ser dividida en varias probas.
- Traballo voluntario. Traballo elixido polo alumno entre os diferentes traballos propostos pola profesora durante a avaliación e que tratarán sobre os contidos do curso ou ben relacionados cos Proxectos.
- Observación diaria da participación do alumno, do traballo diario -dentro e fora da aula- da súa contibución ó clima adecuado na clase e respecto polas normas da comunicación. Farase a través dunha plantilla que o alumno terá na libreta dende os primeiros días de curso coa finalidade de que poida avaliar o seu propio proceso, e polo tanto melloralo.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Dado que os estándares de aprendizaxe contidos no Decreto 86/2015 para os diferentes cursos son instrumentos que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer nesta materia a final de curso, se contemplan como referentes para a avaliación do alumnado.

O finalizar o curso os alumnos deben ter alcanzado aqueles estándares que se identifican como mínimos para lograr una nota final igual a 5 (=aprobado). Se o alumnado amosa ter adquirido estándares de aprendizaxe non marcados como mínimos imprescindibles a súa nota incrementárase ata o 10.

Para desenrolar este proceso de avaliación de estándares utilizaranse diferentes medios e instrumentos metodolóxicos: probas orais, escritas, exposicións, comentarios, traballos de investigación individuais o grupais.

Probas de 2º de ESO

Proba oral 2 puntos.....	20%
Proba escrita 6 puntos.....	60%
Traballo voluntario 1 punto...	10%
Traballo diario 1 punto.....	10%

Probas de 4º de ESO

Proba oral 3 puntos.....	30%
Probas escritas 5 puntos.....	50%
Traballo voluntario 1 punto....	10%
Traballo diario 1 punto.....	10%

Teranse en conta os protocolos de atención a diversidade como TDH, TDA, dislexia, etc para o alumnado que estea diagnosticado. Asimesmo faranse reforzos os alumnos repetidores, coa materia pendente e cando o profesor considere convinte para o proceso de aprendizaxe do alumno.

CALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA:

A nota final da asignatura será a media aritmética das tres avaliacións do curso.

Considerarase superada a materia cando se teña ó menos a 2ª e 3ª avaliación aprobadas e se obteña una calificación igual ou superior a 5 na media aritmética das tres avaliacións.

O alumno poderá facer una recuperación a final do curso se non superou alguna das avaliacións. Se a nota desta proba de recuperación é igual o superior a 5 se considera que está aprobada a asignatura.

CALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN FINAL EXTRAORDINARIA DE FINAIS DE XUÑO:

Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria do mes de xuño poderán realizar ata avaliación final traballos de apoio, reforzo, recuperación, e realizarán unha proba no mes de xuño que será calificada de 0 a 10 puntos. Considerarase superada a materia cando o alumno obtenga una calificación igual ou superior a 5 puntos.

O periodo comprendido entre a 3ª avaliación parcial e a avaliación final adicarase a actividades de apoio, reforzo, e ampliación.

Para o alumnado que teña partes da asignatura sen superar realizarase actividades de reforzo deseñadas a partir das informacións do equipo docente na 3ª avaliación.

A avaliación definitiva farase efectiva na avaliación final do curso

MELLORAS PROPOSTAS NA MEMORIA DO CURSO

- Durante este curso 2022/2023 utilizarase en maior medida as plataformas dixitais.

CONTRIBUCIÓN AOS PLANS DO CENTRO:

PROXECTO LECTOR

Este ano o tema do Proxecto Lector elixido polo centro é o cine

Participación no Concurso de relatos de terror promovido desde a Biblioteca durante a primeira avaliación.

Elaboración de Dicionarios con vocabulario relacionado co cine

Lecturas, recitáis e dramatizacións de poemas e relatos da tradición literaria culta e popular, ou de autores nos que apareza o cine.

Participación na presentación audiovisual conxunta de diversas asignaturas e cursos da ESO

Participación nas diversas celebracións de actividades na Biblioteca especialmente o Día do Libro.

PLAN TICS

Os alumnos utilizan habitualmente medios informáticos para presentar os seus traballos nos diferentes momentos do proceso de ensino e aprendizaxe: búsqueda de información, bibliografía para documentarse sobre un traballo, presentación de imaxes que ilustren e aclaren o contexto, a circunstancia ou o tema do traballo, visualizar edicións de libros da época literaria suxeito de estudo.

En todos os cursos utilízase a Aula virtual.

PLAN CONVIVENCIA

O Departamento cumprirá coas normas que aparecen no Plan de Convivencia do centro que afectan o profesorado.

Participación nas accións formativas.

Colaboración na mellora da convivencia escolar na consecución dun adecuado clima de estudo, respectando o dereito dos compañeiros a educación desde as actividades da asignatura

Respecto a liberdade de conciencia, as convencións relixiosas morais, e a liberdade de identidade sexual, promovendo a obxectividade e o análise das obras literarias tendo en conta a época e o lugar onde se crearon

Fomentarase a participación de todos os alumnos e prestarase especial atención os alumnos que evitan participar debido a problemas de relación, timidez, etc.

Conservación do bo uso das instalacións.

Medidas de saúde e hixiene.

PROXECTO LINGÜÍSTICO

Todas as actividades do departamento contribuen o Proxecto lingüístico. Favorecerase dende a asignatura ó máximo respecto polas diferentes linguas ,en xeral, e tamén como medio de comunicación, aprendizaxe, como medio de relación social e configurador do pensamento.